

Ο μασκοφόρος ηγέτης των Ζαπατίστας, Μάρκος, επιστρέφει στη δράση με ένα... πορνογραφικό μυθιστόρημα

Προκαλεί με όπλο την πένα, κάνει πρόβα για πολιτικός

Του ΚΩΣΤΑ ΠΛΙΑΚΟΥ

Μεξικό. Πρωτοχρονιά του 1994. Τουρίστες συγκεντρώνονται στην πλατεία του Σαν Κριστόμπαλ στην επαρχία Τσιάπας στο Νότιο Μεξικό. Ενοπλιοι ιθαγενείς έχουν καταλάβει την πόλη και το Δημαρχείο.

«Θα μας αφήσετε να φύγουμε»;

«Γιατί θέλετε να φύγετε;» αντιστρέφει την ερώτηση ο μασκοφόρος με την ευδιάκριτη λευκή επιδερμίδα. «Απολαύστε την πόλη», συμπληρώνει.

«Θέλουμε να πάμε στο Παλένκε», φωνάζουν κάποιοι.

«Ο δρόμος είναι κλειστός. Εχουμε καταλάβει το Οκοσίνγκο. Συγγνώμη για την ενόχληση, αλλά πρόκειται για επανάσταση».

Αυτή ήταν η πρώτη επαφή του κινήματος των Ζαπατίστας με τη διεθνή κοινότητα και από τότε μέχρι σήμερα, στις επαφές μαζί της, τα πήγαν αρκετά καλά. Ισως καλύτερα απ' ό,τι με την ίδια τη χώρα τους.

Αινιγματική φιγούρα

Ο υποδιοικητής Μάρκος, η αινιγματική φιγούρα πίσω από τη μάσκα, ο πιο διάσημος ίσως εν ζωή επαναστάτης στη Λατινική Αμερική, επιστρέφει, αυτή τη φορά με καθαρά πολιτικούς όρους, καθώς ηγείται της «Αλλης Καμπάνιας», αλλά και με ένα πορνογραφικό μυθιστόρημα.

«Το επόμενο βιβλίο μου θα κυκλοφορήσει τον Ιούνιο και θα είναι καθαρή πορνογραφία», θα πει σε πρόσφατη συνέντευξή του στη βρετανική εφημερίδα «Guardian».

Δεν είναι κάτι περίεργο. Το κίνημα των αυτοχθόνων σε αυτά τα δεκατρία χρόνια της δράσης του υπεραμύνθηκε της ριζοσπαστικής δημοκρατίας, της διαφορετικότητας, της πολιτισμικής πολλαπλότητας, ιδεών επικίνδυνων

για τη νεοφιλελεύθερη άρχουσα τάξη του Μεξικού. Κατ' αυτή την έννοια δεν θα μπορούσε να ολοκληρωθεί χωρίς τον κοινωνικό συμβιβασμό που θα διαφυλάσσει την ύπαρξή του ως κινήματος.

Ο Μάρκος έχει εγκαταλείψει εδώ και καιρό τα βουνά και ηγείται μιας πολιτικής καμπάνιας, με στόχο να συσπειρώσει γύρω του μερίδα της μεξικανικής κοινωνίας πέρα από το κίνημα των αυτοχθόνων, με στόχο τη δημιουργία ενός πολιτικού ρεύματος που θα αξιώνει το σεβασμό στη διαφορετικότητα και το κοινωνικό κράτος. Προς το παρόν πάντως δεν κάνει λόγο για κάθοδο στην εκλογική αναμέτρηση.

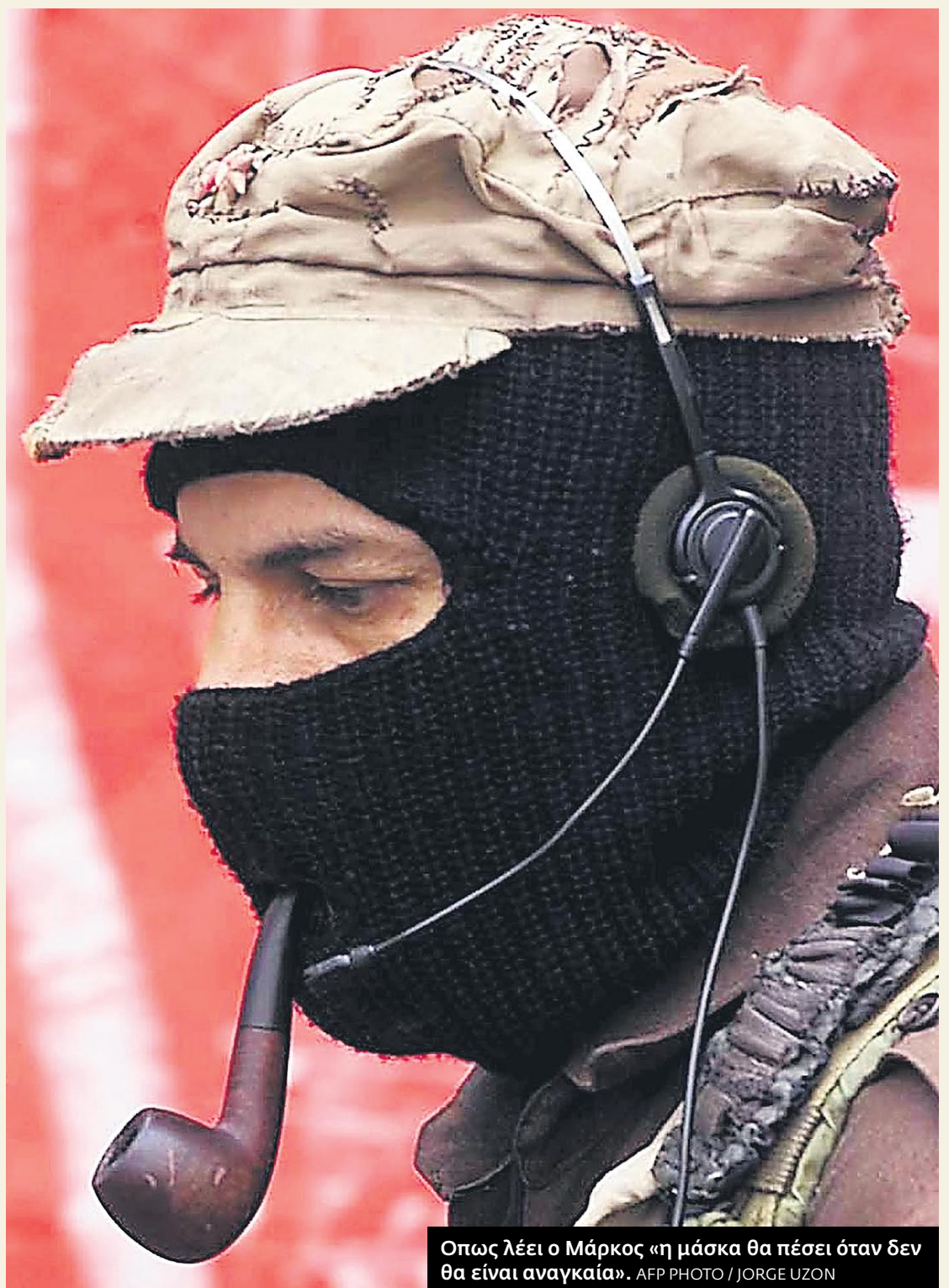
Η τελευταία μάχη

Η «Αλλη Καμπάνια» ξεκίνησε λίγο πριν από τις τελευταίες προεδρικές εκλογές στο Μεξικό, αλλά η πολιτική κρίση που ακολούθησε, τα αλληπάλληλα εκλογοδικεία για τις καταγγελίες νοθείας και το κλίμα πόλωσης έθεσαν τον Μάρκος και την εκστρατεία του στο περιθώριο.

Τώρα, όμως, επανέρχεται.

«Αυτή θα είναι η τελευταία μάχη μας», θα πει, στηρίζοντας την άποψή του στο ότι η κυβέρνηση αποφάσισε να μην ενεργοποιήσει ξανά τα παλαιότερα εντάλματα για τους Ζαπατίστας, προκειμένου να μη δημιουργήσει νέο κύμα συμπαθούντων. «Αν δεν κερδίσουμε τώρα, θα έχουμε υποστεί ολοκληρωτική ήττα», υπερθεματίζει.

Κοιτάζοντας πίσω στο 1994, όταν ξέσπασε αυτό το ιδιόμορφο αντάρτικο, ο Μάρκος στο πρώτο του βιβλίο προέβλεπε αυτή την εξέλιξη. Δηλαδή, τη μεταμόρφωση του αντάρτικου σε κάτι μεταξύ πολιτικού φορέα και κινήματος. «Πιστεύουμε ότι αυτό που θα δημιουργήσουμε θα είναι τόσο καινούργιο, τόσο όμορφο και τόσο τρομακτικό, που θα κάνει τον κόσμο να δει τη χώρα μας με εντελώς διαφορετικό τρόπο», λέει.

Όπως λέει ο Μάρκος «η μάσκα θα πέσει όταν δεν θα είναι αναγκαία». AFP PHOTO / JORGE UZON

Θ Αριθμοί

1984

Ιδρυση του στρατού των Ζαπατίστας

1994

Πρώτη εμφάνιση των Ζαπατίστας με κατάληψη επτά κοινοτήτων στην επαρχία Τσιάπας

12

εκατομμύρια αυτόχθονες ζουν σήμερα στο Μεξικό

70

εθνότητες συγκροτούν τον αυτόχθονα πληθυσμό

Ο καθηγητής Φιλοσοφίας και η χύτρα ταχύτητας... Μεξικό

Ο μύθος του υποδιοικητή Μάρκος επέζησε όλα αυτά τα χρόνια παρά το ότι μεξικανική κυβέρνηση αποκάλυψε ότι ο άνθρωπος πίσω από τη μάσκα είναι ένας καθηγητής Φιλοσοφίας με το όνομα Ραφαέλ Σεμπαστιάν Γκιγιέν. Οι απόψεις του τελευταίου φημισμένου Λατινοαμερικανού επαναστάτη μπορεί να φαίνονται ξεπερασμένες, τη στιγμή μάλιστα που η Αριστερά σε όλη την ήπειρο παίρνει την εξουσία μέσα από την εκλογική διαδικασία. Για τον ίδιο δεν είναι τίποτα περισσότερο από ένα πινγκ-πονγκ μεταξύ της κυρίαρχης ελίτ.

Ενώ δίνει εύσημα στον πρόεδρο της Βολιβίας κ. Εβο Μοράλες, κυρίως για το ότι προέρχεται από το ριζοσπαστικό κίνημα των αυτοχθόνων, τα βάζει με τον πρόεδρο της Βενεζουέλας κ. Ούγκο Τσάβες, χαρακτηρίζοντας την πολιτική του «ανησυχχητική», ενώ χαρακτηρίζει τους προέδρους της Βραζιλίας κ. Λούλα Ντα Σίλβα και της Νικαράγουας κ. Ντανιέλ Ορτέγκα ως «προδότες».

Όσο για τη χώρα του, την παρομοιάζει με μια «χύτρα ταχύτητας», που η αμερικανική πολιτική θα την κάνει σύντομα να εκραγεί.